

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců JUDr. Lukáše Hloucha, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka, v právní věci žalobce **SLOT Group, a.s.**, se sídlem Karlovy Vary, Jáchymovská 142, zastoupeného Mgr. Alešem Smetankou, advokátem se sídlem Praha 1, Jungmannova 745/24, proti žalovanému **Magistrátu města Brna, odboru rozpočtu a financování**, se sídlem Brno, Malinovského nám. 3, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 7. 2013, č.j. MMB/0257483/2013,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru rozpočtu a financování, ze dne 17. 7. 2013, č.j. MMB/0257483/2013, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** nahradit žalobci náklady řízení ve výši 15.342 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Aleše Smetanky, advokáta se sídlem Praha 1, Jungmannova 745/24.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

[1] Žalobce se žalobou doručenou zdejšímu soudu dne 18. 9. 2013 domáhal vydání rozsudku, kterým by bylo zrušeno rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru rozpočtu a financování, ze dne 17. 7. 2013, č. j. MMB/0257483/2013 (dále jen „napadené rozhodnutí“), a žalovaný byl zavázán k povinnosti zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení.

[2] Napadeným rozhodnutím byly změněny platební výměry č. j. BKPO/5117/13/2100 a č. j. BKPO/5118/13/2100 (dále jen „platební výměry“), kterými byl žalobci Úřadem městské části města Brna, Brno-Královo Pole, vyměřen místní poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí ČR.

II. Obsah žaloby

[3] Žalobce považuje rozhodnutí žalovaného a platební výměry za nepřezkoumatelná, nezákonná a protiústavní. Žalovaný, jakož i správce poplatku, předmětnou věc nesprávně posoudili po právní stránce, když v rozporu se zákonem č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o místních poplatcích“) a zákonem č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o loteriích“), nesprávně posoudili předmět zpoplatnění místními poplatky, resp. otázku, co má být v případě provozování *centrálního loterijního systému s interaktivními videoloterijními terminály* (dále též jen „CLS“) považováno za *technické herní zařízení povolené Ministerstvem podle jiného právního předpisu* ve smyslu § 1 písm. g) zákona o místních poplatcích (a tudíž předmětem místního poplatku), a namísto CLS jako celku zpoplatnili místním poplatkem jednotlivé koncové (interaktivní videoloterijní) terminály, byť jsou tyto koncové terminály pouhými neoddělitelnými součástmi CLS, coby jednoho funkčně nedělitelného technického herního zařízení, jehož prostřednictvím jsou provozovány loterie a jiné podobné hry povolené Ministerstvem dle § 50 odst. 3 zákona o loteriích. Navíc správní orgány nesprávně vyhodnotily předpoklady vzniku poplatkové povinnosti, když za takovýto předpoklad nepovažovaly uvedení jiného technického herního zařízení do provozu. Žalovaný, jakož i správce poplatku, navíc při svém výkladu předmětu zpoplatnění místními poplatky nezohlednili, v rozporu s ustálenou judikaturou Ústavního soudu ČR a Nejvyššího správního soudu týkající se problematiky existence více výkladů veřejnoprávní normy, obecné právní zásady *in dubio pro libertate*, resp. *in dubio pro mitius*. Tuto svou argumentaci pak v žalobě dále rozvádí.

[4] Žalovaný, dle žalobce, navíc zatížil napadené rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů, a to z hlediska nejasnosti rozhodnutí a také z hlediska nedostatečného vymezení okamžiku vzniku poplatkové povinnosti ve vztahu k jednotlivým zpoplatněným koncovým terminálům a dalším technickým herním zařízením (dále také „DTHZ“), čímž porušil ústavně a mezinárodněprávně garantované právo žalobce na spravedlivý proces ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Tuto svou argumentaci pak v žalobě dále rozvádí.

[5] Platební výměry a napadené rozhodnutí jsou dále dle žalobce nezákonné z důvodu neexistence podmínek pro sankční navýšení místního poplatku, nepřezkoumatelnosti sankčního navýšení místního poplatku a nepřiměřenosti sankčního navýšení místního poplatku. Napadené rozhodnutí, resp. platební výměry, trpí pak dalšími vadami způsobujícími nezákonnost těchto správních rozhodnutí, a to zejména stran nesprávné aplikace zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „daňový řád“) z hlediska doměření a vyměření místního poplatku a dále stran splatnosti místního poplatku zakotvené ve vyhláškách statutárního města Brna č. 9/2010 a č. 21/2010, na základě kterých byly vydány platební výměry a následně napadené rozhodnutí, jelikož tato splatnost je v rozporu s daňovým řádem. Tuto svou argumentaci pak v žalobě dále rozvádí.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě a replika žalobce k vyjádření žalovaného

[6] Žalovaný ve vyjádření doručeném zdejšímu soudu dne 14. 10. 2013 odkazuje na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, kde se s jednotlivými žalobcem uplatněnými žalobními body vypořádal a konstatuje, že při posouzení předmětu zpoplatnění jiných technických herních zařízení místního poplatky vycházel z řady již vydaných rozsudků zdejšího soudu a Nejvyššího správního soudu. Z těchto rozsudků vycházel také při stanovení rozsahu poplatkové povinnosti ve vztahu k zařízením, jejichž provoz byl zahájen až v průběhu zpoplatněného období, popř. vůbec nebyl zahájen (byl pouze povolen). K rovněž ostatním bodům odkazuje na již vydané rozsudky soudů ve správním soudnictví. Žalovaný se neztotožnil ani s procesními námitkami stran nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí a uvedl, že žalobce v žalobě nebral v potaz specifika vyměřování místních poplatků. Žalobce se mýlí, když tvrdí, že splatnost nemohla být upravena vyhláškou. Žalovaný dále uvádí, že považuje za absurdní vyměřovat poplatníkovi místní poplatek, který byl uhrazen a také konstatuje, že k sankčnímu navýšení došlo zcela zákonně, přezkoumatelně a že toto navýšení bylo řádně odůvodněno. Žalovaný je přesvědčen, že platební výměry ani napadené rozhodnutí nevykazují vady vytýkané žalobcem a navrhuje, aby soud žalobu zamítl.

[7] Žalobce ve své replice, doručené soudu dne 13. 11. 2013, uvádí, že žalovaný ve své podstatě neuvádí žádné další konkrétní právní argumenty a námitky, kterými by blíže reagoval na žalobní důvody směřující k závěru o nezákonnosti napadených správních rozhodnutí a žalobce odkazuje na svou právní argumentaci obsaženou v žalobě.

IV. Posouzení věci krajským soudem

[8] Žaloba byla podána v zákonné dvouměsíční lhůtě dle ustanovení § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“), osobou k tomu oprávněnou dle ustanovení § 65 odst. 1 s.ř.s. a jde o žalobu přípustnou ve smyslu ustanovení § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.

[9] Krajský soud v Brně bez nařízení jednání v souladu s ustanovením § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházející rozhodnutí správce poplatku včetně řízení předcházejících jejich vydání, a shledal, že **žaloba je důvodná**. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).

[10] Předně vlastního rozhodnutí soud konstatuje, že hodnocení otázek vznesených žalobcem v rámci podané žaloby je v obecné rovině součástí již konstantní judikatury správních soudů (srov. např. rozhodnutí Krajského soudu v Brně ve věcech sp. zn. 29Af 33/2011, event. sp. zn. 29Af 60/2011 či ev. sp. zn. 31Af 113/2011-120 nebo rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 2 Afs 37/2013 a další). Soud proto při hodnocení námitek žalobce vycházel mimo jiné ze závěrů zaujatých i ostatními senáty zdejšího soudu a Nejvyšším správním soudem, a to s ohledem na zásadu jednoty rozhodování a předvídatelnosti soudního rozhodnutí.

Ústavněprávní argumentace

[11] Ústavní soud nálezem ze dne 9. 1. 2013, sp. zn. Pl. ÚS 6/12, publ. pod č. 39/2013 Sb., zamítl návrh Krajského soudu v Hradci Králové na konstatování protiústavnosti ustanovení § 1 písm. g) a § 10a zákona o místních poplatcích, ve znění zákona č. 183/2010 Sb., před novelizací provedenou zákonem č. 458/2011 Sb., *in eventum* na konstatování protiústavnosti části třetí zákona č. 183/2010 Sb. V odůvodnění shledal, že v předloženém případě se nejedná o protiústavní přílepek ve smyslu judikatury Ústavního soudu, ani o situaci obdobnou. Jak Poslaneckou sněmovnou, tak i Senátem byla při projednávání návrhu zákona č. 183/2010 Sb. dodržena ústavně stanovená pravidla zákonodárného procesu. V této souvislosti poukázal na § 60 odst. 2 písm. e) zákona č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu, podle něhož je návrhem podávaným k projednávání věci i návrh pozměňovací. Předmětný pozměňovací návrh přitom nevybočil z omezeného prostoru vyhrazeného pozměňovacím návrhům. Vazba zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, a pozměňovacího návrhu, kterým se mění zákon o místních poplatcích, je pak dle Ústavního soudu dána ustanovením § 6 písm. d) zákona o podpoře sportu, které obcím ukládá úkol zabezpečit finanční podporu sportu ze svého rozpočtu. Ústavní soud rovněž zdůraznil, že pozměňovací návrhy týkající se změny zákona o místních poplatcích, byly v Senátu diskutovány, a to zejména z pohledu jejich souladu s ústavně předepsaným způsobem jejich přijímání.

[12] Ústavní soud tedy dospěl k závěru, že novela zákona o místních poplatcích provedená zákonem č. 183/2010 Sb., jíž byl poplatek za jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu zaveden, nebyla přijata ústavně nekonformním způsobem. Zdejší soud se se závěrem Ústavního soudu ztotožnil, navíc podle čl. 89 odst. 2 Ústavy České republiky je vykonatelný nález Ústavního soudu závazný pro všechny orgány i osoby.

„Jiné technické herní zařízení“

[13] Žalobce dále velmi obsáhle brojil proti výkladu pojmu „jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu“ uvedeném v ustanovení § 1 písm. g) zákona o místních poplatcích, resp. proti tomu, že by videoloterijní terminály měly být předmětem zpoplatnění.

[14] Soud považuje za nutné nejprve upozornit na to, že není možné směšovat pojem „loterie a jiná podobná hra“ s pojmem „zařízení“, na němž je tato hra provozována. Podle § 1 odst. 1 zákona o loteriích se loterií nebo jinou podobnou hrou rozumí hra, jíž se účastní dobrovolně každá fyzická osoba, která zaplatí vklad, jehož návratnost se účastníkovi nezaručuje. Nezáleží

při tom na tom, provádí-li se hra pomocí mechanických, elektronickomechanických, elektronických nebo obdobných zařízení. V rámci druhů loterií a jiných podobných her převažují tzv. technické hry, jejichž provozování je přímo spojeno s technickým zařízením sloužícím k provozu této hry a toto je také v jednotlivých povoleních specifikováno. Mnohdy se jedná o loterie a jiné podobné hry neupravené v části první až čtvrté zákona o loteriích a povolované Ministerstvem financí na základě zmocnění v ustanovení § 50 odst. 3 zákona o loteriích. Do této kategorie her jistě patří i hry provozované prostřednictvím centrálního loterního systému (včetně interaktivních videoloterijních terminálů). Tyto hry by bez povolení herního zařízení, které realizaci herního procesu zabezpečuje a v jehož softwaru je příslušná hra zakomponována, nebylo možno provozovat.

[15] Pokud Ministerstvo financí povoluje loterii nebo jinou podobnou hru neuvedenou v části první až čtvrté zákona o loteriích, pak je jeho povinností vyplývající z § 50 odst. 3 tohoto zákona přiměřeně použít ustanovení části první až čtvrté citovaného zákona. To mj. ve vztahu k obsahovým náležitostem takového povolení znamená přiměřenou aplikaci ustanovení týkajících se obsahových náležitostí povolení povolujících loterie nebo jiné hry uvedené v části první až čtvrté zákona o loteriích, včetně např. schválení herního plánu, schválení umístění (jiného technického) herního zařízení apod. Nelze proto souhlasit s žalobcem v tom směru, že Ministerstvo financí povoluje pouze provozování loterie nebo jiné podobné hry, ale nikoliv již jiného technického herního zařízení nebo jinak pojmenovaného koncového zařízení. Ministerstvo financí totiž podle § 50 odst. 3 zákona o loteriích žalobci povolilo provozování loterie a jiné podobné hry, a to prostřednictvím centrálního loterního systému, jenž je tvořen centrální řídicí jednotkou, místními kontrolními jednotkami a připojenými koncovými interaktivními videoloterními terminály. Jestliže tedy Ministerstvo financí povolilo provozování loterie nebo jiné podobné hry prostřednictvím centrálního loterního systému, lze argumentací *a maiore ad minus* dojít k závěru, že současně povolilo i jejich provozování prostřednictvím jednotlivých koncových interaktivních videoloterních terminálů, resp. že povolilo provozování těchto videoloterních terminálů jako takových. Jejich provozování a umístění navíc ministerstvo v druhé části výroku tohoto rozhodnutí i schválilo. Významový rozdíl slov „povoluje“ a „schvaluje“ je v této souvislosti minimální a důležitý je faktický dopad těchto povolení Ministerstva financí, tedy že subjekt může provozovat loterii nebo jinou podobnou hru prostřednictvím technických herních zařízení za konkrétních podmínek na konkrétních místech.

[16] Lze tak jediné potvrdit, že Ministerstvo financí je oprávněno povolit loterii nebo jinou podobnou hru provozovanou prostřednictvím centrálního loterního systému, potažmo pomocí jednotlivých terminálů, jak ostatně potvrdil i Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 14. 6. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 29/10, ve věci *„Obecně závazná vyhláška města Chrastavy“*, publ. pod č. 202/2011 Sb. (N 110/61 SbNU 625; rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na <http://nalus.usoud.cz>), v němž v odst. 46. a 47. konstatoval, že je *„přípustné, aby obec, pociťuje-li takovou místní potřebu, regulovala obecně závaznou vyhláškou vydanou podle § 50 odst. 4 loterijního zákona ve spojení s § 2 písm. e) téhož zákona umístění i ILV (interaktivních videoloterijních systémů – pozn. zdejšího soudu), případně dalších přístrojů podobných výherním hracím přístrojům, a to jako součástí širší množiny přístrojů, k jejichž provozu vydává povolení Ministerstvo financí podle § 50 odst. 3 loterijního zákona. [...] Vydáním obecně závazné vyhlášky obec nikterak nezasahuje do vlastní rozhodovací*

pravomoci ministerstva, které je kompetentní v případě innominátních loterií a jiných obdobných her, tj. zařízení, která nesplňují definici podle § 17 odst. 1 loterijního zákona, avšak současně jsou těmto zařízením podobná, posoudit splnění všech požadavků vyplývajících z části první až čtvrté zákona, jak mu ostatně ukládá § 50 odst. 3 loterijního zákona.“

[17] Ustanovení § 1 písm. g) zákona o místních poplatcích zpoplatňuje výherní hrací přístroj a jiné technické herní zařízení. Dle § 17 zákona o loteriích se výherním hracím přístrojem rozumí kompaktní, funkčně nedělitelné a programově řízené technické zařízení s ovládáním určeným pouze pro jednoho hráče. Jiné technické herní zařízení již v zákoně o loteriích definováno není, nicméně z logického a systematického hlediska lze mít za to, že se jedná o zařízení odlišné od výherního hracího přístroje, avšak sloužící témuž účelu. Znamená to tedy, že bude mít podobné, nikoli stejné vlastnosti. Koncový interaktivní videoloterní terminál není sám o sobě kompaktní, avšak v důsledku napojení na centrální řídicí jednotku (popř. další dílčí komponenty systému) je schopen realizovat celý herní proces ve smyslu § 1 odst. 1 zákona o loteriích.

[18] V daném případě je tedy nutno považovat za „jiné technické herní zařízení“ takové zařízení, které je odlišné od výherního hracího přístroje podle § 17 zákona o loteriích, slouží k realizaci loterie nebo jiné podobné hry, a z pohledu funkční nedělitelnosti je schopno v důsledku napojení na centrální řídicí jednotku realizovat celý herní proces podle § 1 odst. 1 zákona o loteriích.

[19] Zde lze opětovně odkázat na již výše citovaný nález ve věci „Obecně závazná vyhláška města Chrastavy“, v němž Ústavní soud dospěl v odst. 44. k závěru, „že charakter ILV (interaktivních videoloterijních systémů – pozn. zdejšího soudu) neumožňuje jejich podřazení pod úzkou definici výherního hracího přístroje podle § 17 odst. 1 loterijního zákona, neboť videoloterijní terminály jakožto koncové herní stanice, které jsou součástí širšího a složitějšího systému, jehož jádro je umístěno centrálně, postrádají vlastnost kompaktnosti, kterou vyžaduje definice obsažená v § 17 odst. 1 loterijního zákona. Avšak nic nebrání tomu, aby byly podřazeny pod širší definici podle § 2 písm. e) loterijního zákona, neboť nepochybně se jedná o zařízení výherním hracím přístrojům podobná a sloužící témuž účelu“. To plně odpovídá závěrům nejen správce poplatku a žalovaného, ale rovněž argumentaci prezentované v tomto rozsudku.

[20] Za těchto předpokladů lze za předmět místního poplatku, tedy za „jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu“, považovat každý Ministerstvem financí povolený (schválený) koncový interaktivní videoloterní terminál, který je součástí centrálního loterního systému, přičemž v rámci napojení na jeho centrální jednotku je schopen realizovat celý herní proces.

[21] V této souvislosti nelze opomenout celkový smysl regulace loterií a jiných podobných her. Zákonodárce umožnil obcím, aby mohly ovlivňovat negativní externality vznikající na jejich území. Z tohoto hlediska je důležité, kde jsou umístěny jednotlivé koncové interaktivní videoloterní terminály. Hráče zajímá samotná hra, resp. výhra. Skutečnost, že k vygenerování výhry či prohry dojde v samotném automatu či na jiném místě prostřednictvím ostatních složek centrálního loterního systému, již pro něj není žádným způsobem důležitá. Z hlediska

poplatkové povinnosti ve vztahu k zákonu o místních poplatcích je nerozhodné, na jakém principu či prostřednictvím jakého mechanismu je povolena loterie či hra provozována.

[22] Z hlediska teleologického lze odkázat i na úmysl zákonodárce při schvalování novely zavádějící předmětný poplatek. K předmětným ustanovením zákona o místních poplatcích nebyla vypracována důvodová zpráva, nicméně ze stenozáznamu pořízeného dne 23. 4. 2010, ze třetího dne 18. schůze Senátu Parlamentu České republiky k senátnímu tisku č. 259 (sedmé funkční období 2008 – 2010, www.senat.cz), vyplývá, jakým způsobem senátor Jaroslav Kubera seznámil Senát se svým pozměňovacím návrhem k novele zákona o podpoře sportu, a jaké důvody k přijetí pozměňovacího návrhu vedly: „[...] *K vlastnímu návrhu. Neříká nic jiného, než vyrovnává situaci na trhu hracích zařízení, kdy v současné době obce dostávají poplatky pouze z tzv. hracích automatů - řekněme jim jednorucí bandité, to jsou normální přístroje a proti nim stojí videoterminály, kde obce mají minimální vliv, nemohou to omezovat, protože licence dodává ministerstvo financí. Obce, které se pokoušely zabránit hazardu vyhláškami, zabránily normálním automatům a na videoterminály to nemělo vliv. Tento zákon dává videoterminály na stejnou úroveň, jako jsou klasické hrací automaty, a to tak, že dokonce předjímá i tzv. triplexy, které se chystají. To jsou další moderní přístroje, kdy se využije toho, že v zákonu to není řešeno, tak se vymyslí další nový přístroj, který není zákonem pokrytý. Na státní rozpočet to nemá žádný vliv, jen to o něco vylepší příjmy obcí a budou mít možnost podporovat neziskové organizace, případně mladé sportovce. [...]*“

[23] Obdobně tento senátor předmětný pozměňovací návrh obhajoval v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky, jak vyplývá ze stenoprotokolu ze 79. schůze Poslanecké sněmovny ze dne 18. 5. 2010, ke sněmovnímu tisku č. 756 (páté období, 2006 – 2010, www.psp.cz): „[...] *Tento zákon nedělá nic jiného, než že sjednocuje poplatky u normálních hracích automatů s poplatkem u videoterminálů bez ohledu na to, že na videoterminály dává licenci Ministerstvo financí. Nic jiného v tom zákoně není. Peníze jdou přímo do obcí a jdou přímo do obcí, kde jsou také problémy s automaty a videoterminály. [...]* Takže já vás prosím o podporu tohoto zákona, který nic neriskuje. Pokud někdo má nějaké právní rozbor, my jsme tam ošetřili i všechny další triplexy, kvartlexy a další automaty, které v budoucnu přijdou, o kterých teď ještě ani nevíme, co technici vymyslí. Takže ony všechny jsou tam pokryté a není to nic jiného, než jestli se platí 5 tisíc u automatu normálního, tak se bude platit 5 tisíc u videoterminálu. Nic jiného tento zákon neobsahuje. [...]“

[24] Vzhledem k tomu, že zákon o loteriích je více než dvacet let starý právní předpis, který byl do doby přijetí předmětné novely (zákon č. 183/2010 Sb.) pouze jednou zásadně novelizován, je zřejmé, že tento právní předpis již dostatečně nerefletoval vývoj na loterním trhu, zejména pokud jde o nové druhy loterií a jiných podobných her i nové herní technologie (např. dálkové hraní atd.). Uvedená situace činila značné aplikační problémy jak provozovatelům, tak státní správě a obcím. Z výše citovaného odůvodnění senátora Kubery jednoznačně vyplývá úmysl zákonodárce alespoň částečně reagovat na aktuální situaci a sjednotit praxi u výherních hracích přístrojů a u jiných obdobných zařízení tak, aby nedocházelo technologickým vývojem k obcházení zákona, a tedy aby se za každý „videoterminál“ platilo stejně jako za každý „automat“.

[25] V daném případě žalobce provozoval povolenou loterii nebo jinou podobnou hru prostřednictvím „jiného technického herního zařízení“ a toto „jiné technické herní zařízení“

bylo povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu (zákona o loteriích). V případě žalobce tak byly splněny všechny zákonné podmínky pro to, aby bylo možno každý jeho povolený koncový interaktivní videoloterijní terminál centrálního loterního systému subsumovat pod zákonnou povinnost platit místní poplatek podle ustanovení § 1 písm. g) a § 10a zákona o místních poplatcích.

K nesprávně a neúplně zjištěnému skutkovému stavu

[26] V rámci této žalobní námitky žalobce brojil proti povinnosti hradit místní poplatek s tím, že některá ze zpoplatněných zařízení nebyla v rozhodném období vůbec uvedena do provozu, příp. byla uvedena do provozu až v průběhu rozhodného období či jejich provoz byl ukončen ještě před rozhodným obdobím. Řešená námitka v první řadě předpokládá hodnocení zákonnosti vyměření poplatku ze zařízení, která byla pouze povolena, a v té souvislosti i hodnocení zákonnosti vyhlášky č. 21/2010 (resp. č. 9/2010).

[27] Uvedená otázka byla řešena detailně ve vztahu k vyhlášce statutárního města Brna č. 9/2010 Nejvyšším správním soudem v rozhodnutí ze dne 31. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2013-26, na které soud na tomto místě odkazuje, a ve kterém Nejvyšší správní soud uvedl:

„[30.] Za druhé je třeba posoudit, zda místnímu poplatku podléhá pouze provozovaný interaktivní videoloterní terminál nebo je pro vyměření poplatku rozhodné jeho povolení kompetentním orgánem (Ministerstvem financí).

[31.] Jak bylo citováno výše (bod 18), podle dotčeného ustanovení § 10a odst. 1 zákona o místních poplatcích platilo, že „poplatku... podléhá každý povolený hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí.“ Článek 2 vyhlášky č. 9/2010 stanoví, že „poplatku podléhá každý povolený výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí“. Svým zněním tedy doslovně kopíruje druhou část první věty dotčeného ustanovení a nikterak proto nevybočuje z textu zákona.

[32.] Se stěžovatelem lze částečně souhlasit v tom, že znění citovaného ustanovení § 10a zákona o místních poplatcích je do určité míry nejednoznačné, protože zatímco jeho první část hovoří o poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení [podobně srov. též ustanovení § 1 písm. g) stejného zákona]; dle druhé části podléhá tomuto poplatku každý povolený hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení. Nejvyšší správní soud však připomíná, že zatímco pasáž „poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení“ je spíše jakýmsi označením daného poplatku, jeho faktický dopad upravuje druhá část, ve které se již hovoří o povoleném hracím přístroji. Zákonodárce takto presumoval, že v případě povolení hracího přístroje bude tento též umístěn a bude na něm hra provozována. Nekladl tedy důraz na fakt, zda je na něm ve skutečnosti daná hra provozována, nýbrž vyšel z logické domněnky, že tomu tak bude, což lze považovat za jasně vyjádřený úmysl zákonodárce.

[33.] Ostatně finanční zatížení některých aktivit bez ohledu na jejich faktické využívání není v právním řádu ojedinělé. Za příklad lze uvést povinnost vlastníka vozidla uzavřít pojistnou smlouvu o pojištění odpovědnosti dle zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla dle zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, ve znění pozdějších předpisů (tzv. povinné ručení), kdy rozhodujícím kritériem je vlastnictví vozidla a nikoli fakt, zda je dané vozidlo skutečně provozováno. Z místních poplatků pak podobně poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a

odstraňování komunálních odpadů musí platit též osoba, která má ve vlastnictví stavbu určenou k individuální rekreaci, byt nebo rodinný dům [srov. § 10b písm. b) zákona o místních poplatcích] a není rozhodné, zda v daném místě nějaký odpad vyprodukuje či se vůbec v dané nemovitosti zdržuje. Stejně tak může být místní poplatek za výherní hrací automat vybírán též za přístroj povolený a není nezbytné jeho faktické uvedení do provozu. [34.] Tuto tezi potvrdil ve své judikatuře též Ústavní soud, který konstatoval, že každé ustanovení právního předpisu je nutno chápat v jeho celkovém smyslu, v kontextu s jinými ustanoveními příslušného právního předpisu i v souvislosti s celým právním řádem. Samo gramatické znění citovaného ustanovení ukazuje, že sazba poplatku nezávisí na faktickém provozu výherního hracího přístroje, tzn., že zde není prostor např. pro zohledňování otevírací doby příslušné provozovny, poruchovosti přístrojů a podobně, nýbrž že se jedná o poplatek paušální, který se hradí za určité časové období. (I. ÚS 249/99; publ. pod č. U 55/15 SbNU 309).

[35.] Pokud tedy citovaná vyhláška č. 9/2010 stanovila za rozhodnou skutečnost povolení daného automatu Ministerstvem financí, nepřekročila takto zákonné meze své normotvorby. Nejvyšší správní soud samozřejmě nikterak nerozporuje, že obec mohla stanovit i jinou rozhodnou skutečnost pro vznik této poplatkové povinnosti a některé obce takto ve svých vyhláškách navázaly vznik poplatkové povinnosti až na samotný provoz hracího přístroje či interaktivního loterního terminálu (viz například obecně závazné vyhlášky města Luhačovice, Dlouhá Loučka, Vodňany, Vyškov apod.). Obce jsou oprávněny zakotvit určitý poplatek v méně invazní míře oproti rozsahu předpokládaném v zákoně, ale naopak nemohou zákonné hranice překročit, protože takovýto postup by musel být brán za porušení zásady vázanosti zákonem. Pokud se však obecně závazná vyhláška přidržela doslovného znění ustanovení zákona o místních poplatcích, nelze její obsah nikterak právně zpochybňovat.“

[28] Uvedené závěry jsou aplikovatelné i ve vztahu k vyhlášce statutárního města Brna č. 21/2010. Tato vyhláška v čl. 2 upravila předmět místního poplatku následovně: „*Poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podléhá každý povolený výherní hrací přístroj (dále jen "VHP") nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí (dále jen "jiné THZ").*“ Oproti předcházející vyhlášce se tedy odlišovala pouze tím, že za slovo „poplatku“ bylo vloženo „za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí“. Tím byl přepis ustanovení § 10a zákona o místních poplatcích ve znění účinném do 13. 10. 2011 dokončen, neboť citované ustanovení znělo: „*Poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podléhá každý povolený hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí.*“

[29] S ohledem na uvedené znění ustanovení § 10a zákona o místních poplatcích a vyhlášky č. 21/2010 má soud za to, že ani vyhláškou č. 21/2010 (a ani vyhláškou č. 9/2010) nebyly překročeny zákonné meze normotvorby, a to s ohledem na výklad Nejvyššího správního soudu. Správce místního poplatku a žalovaný nijak nepochybili, pokud vyměřili poplatek ze zařízení, která byla pouze povolena a nebyla uvedena do provozu.

[30] V konkrétní rovině soud musel nutně vyjít z obsahu správního spisu, z něhož zjistil, že žalobce sám nezpochybňuje ani nikdy nezpochybňoval, že by některá zařízení, za něž byl poplatek vyměřen, nebyla povolena. S ohledem na to, že byla zpoplatněna Ministerstvem financí povolená zařízení a s ohledem na to, že k jejich zpoplatnění postačovalo právě pouze povolení Ministerstva financí, není žalobní námitka nedostatečně zjištěného skutkového stavu důvodná, neboť nebylo pro rozhodnutí o vyměření místního poplatku podstatné, zda byla zpoplatněná zařízení uvedena do provozu nebo zda byla v příslušné herně vůbec umístěna.

Zásada in dubio pro mitius

[31] V rozhodnutí ze dne 31. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2013-26 se Nejvyšší správní soud vyjádřil také k námitce porušení zásady *in dubio mitius* event. *in dubio pro libertate*, namítané i v souzených věcech, když uvedl, že „[37.]K námitkám stěžovatele, že byla v jeho případě prolomena v jeho neprospěch zásada *in dubio pro mitius*, Nejvyšší správní soud dodává, že tato zásada skutečně představuje jednu ze základních zásad správního (a potažmo celého veřejného) práva. Tento princip však nelze vykládat natolik široce, že by jakoukoli odlišnou interpretaci právní normy podanou stěžovatelem měly správní orgány zohlednit jakožto dvojí výklad. Jak pravil Ústavní soud, „v právním státě je třeba tvorbě právních předpisů věnovat nejvyšší péči. Přesto se však nelze vyhnout víceznačností, což plyne jak z povahy jazyka samotného, tak z abstraktnosti právních norem, jakož i z omezenosti lidského poznání, stejně jako z dynamické povahy sociální reality.“ (III. ÚS 783/06, publ. pod č. 210/2007) Uvedená víceznačnost však musí dosáhnout obecně přijatelné míry a musí jít o rovnocenný konkurenční výklad práva, ne pouze o výklad obtížně obhajitelný; v takové situaci aplikace zásady *in dubio pro mitius* nepřipadá v úvahu. A právě výklad předestřený stěžovatelem vychází z významně formalistických až technologických hledisek a naprosto nezohledňuje smysl a účel dotčených norem ani předchozí judikaturu. Proto ho nelze považovat za rovnocenný výklad s výkladem poskytnutým krajským soudem či správcem poplatku a Nejvyšší správní soud tak neshledal ani porušení zásady *in dubio pro mitius*.“ Tento rozsudek je zcela aplikovatelný i na nyní posuzovanou věc.

Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů

[32] Krajský soud se dále zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti, neboť se jedná o tak závažnou vadu, že se jí soud musí zabývat z úřední povinnosti nad rámec dalších uplatněných žalobních námitek. Je-li totiž správní rozhodnutí nepřezkoumatelné, lze jen stěží uvažovat o jeho přezkumu správním soudem, což ostatně vyplývá již z lingvistické stránky věci, kdy nepřezkoumatelné rozhodnutí prostě nelze věcně přezkoumat.

[33] Z rozsáhlé judikatury Nejvyššího správního soudu k tomuto tématu (srovnej např. rozsudky ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 76, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 27/2008 - 76, ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publikovaný pod č. 133/2004 Sb. NSS, a ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, publikovaný pod č. 244/2004 Sb. NSS) je zřejmé, že rozsudek je nepřezkoumatelný pro nesrozumitelnost, například pokud z něho jednoznačně nevyplývá, podle kterých ustanovení a podle jakých právních předpisů byla v kontextu podané správní žaloby posuzována zákonnost napadeného správního rozhodnutí; pokud je jeho odůvodnění vnitřně rozporné, popřípadě je-li výrok v rozporu s odůvodněním; pokud z jeho výroku nelze zjistit, jak vlastně soud ve věci rozhodl, tj. zda žalobu zamítl, odmítl nebo jí

vyhověl, případně, jehož výrok je vnitřně rozporný. Dále se jedná o případy, kdy nelze rozeznat, co je výrok a co odůvodnění, kdo jsou účastníci řízení a kdo byl rozhodnutím zavázán. I nepřezkoumatelnost rozsudku pro nedostatek důvodů je soudní judikaturou bohatě zmapována. Zmínit lze například rozsudky zdejšího soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, publikovaný pod č. 787/2006 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publikovaný pod č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007 - 64, a ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005 - 245). Z nich se podává, že rozhodnutí soudu je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, jestliže například není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu; dále z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci v žalobě; proč považuje žalobní námitky za liché, mylné nebo vyvrácené; či proč subsumoval skutkový stav pod zvolené právní normy. Dalším důvodem nepřezkoumatelnosti rozhodnutí může být případ, kdy soud opomněl přezkoumat některou ze žalobních námitek včas uplatněných, či obsahuje-li odůvodnění rozsudku toliko převzaté pasáže z publikovaného judikátu v jiné, skutkově i právně odlišné věci, aniž dále rozvádí dopad převzatých závěrů na konkrétní souzený případ a na samotné rozhodnutí ve věci. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu pak pro posouzení přezkoumatelnosti správních rozhodnutí platí v podstatě stejné kautely, jako pro posouzení přezkoumatelnosti soudních rozhodnutí (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 11. 2012, č. j. 7 As 163/2012-18).

[34] Žalobce považuje žalobami napadené rozhodnutí žalovaného za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve vztahu k jednotlivým argumentům a odvolacím námitkám (obecné tvrzení, dále rozvedené poukazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 1 As 39/2004 – 75, z něhož je zdůrazněno, že z odůvodnění rozhodnutí musí být seznatelné, jakými úvahami byl správní orgán veden při posuzování jednotlivých odvolacích důvodů). K tomu soud uvádí, že rozhodnutí žalovaného je sice stručné, ale je postaveno na řádně uvedených ustanovení zákona či vyhlášek a v napadeném rozhodnutí byly žalovaným vypořádány všechny žalobcem uplatněné odvolací námitky. Nelze tak dospět k závěru, že by žalovaného rozhodnutí neobsahovalo zákonnou úpravu, o kterou se opírá, a neobsahovalo vypořádání některé z odvolacích námitek a následkem tohoto nedostatku by tak bylo nutné žalovaného rozhodnutí považovat z tohoto důvodu za nepřezkoumatelné.

[35] Stran nepřezkoumatelnosti rozhodnutí ohledně tvrzení žalobce, že některé koncové termíny nejsou v platebních výměrech vůbec uvedeny, přestože je správní orgány činí předmětem místního poplatku, když na ně správce poplatku měl použít platbu provedenou žalobcem na základě ohlášení k místnímu poplatku, zdejší soud uvádí následující. Na základě usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2014, č. j. 2 Afs 68/2012-34 (publikován ve Sbírce NSS pod č. 3096/2014 Sb.): „(I.) *Správce místního poplatku má povinnost vydat platební výměr podle § 46 odst. 4 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, resp. dle § 139 či § 147 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, a řádně jej doručit, pokud nejpozději v poslední den lhůty, ve které byl poplatník povinen splnit ohlašovací povinnost (§ 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích), sdělil poplatník kvalifikovaným způsobem své pochybnosti a současně o vydání platebního výměru požádal, přestože místní poplatek ve stanovené lhůtě včas a ve správné výši uhradil. (II.) V případě nečinnosti správce místního poplatku nedochází k vyměření*

místního poplatku podle § 46 odst. 5 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ani k vystavení platebního výměru dle § 140 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu.“ Z předložené spisové dokumentace vyplývá, že žalobce (poplatník) tuto svou pochybnost ve stanovené lhůtě správci poplatku nesdělil a současně nepožádal o vydání platebního výměru, a tak správce poplatku neměl povinnost vystavit předmětné platební výměry za uhrazené místní poplatky na základě ohlášení k místnímu poplatku, tak, jak požaduje žalobce. Správce poplatku (ani žalovaný) tedy v tomto ohledu postupovali zákonně a zcela přezkoumatelně.

[36] Zdejší soud také nemůže přisvědčit tvrzení žalobce, že ustanovení obecně závazných vyhlášek statutárního města Brna č. 9/2010 a č. 21/2010, která v přechodných ustanoveních upravovala vznik poplatkové povinnosti pro zařízení, povolená před účinností vyhlášek, byla rozporná či dokonce nezákonná. Jedná se totiž o klasická přechodná ustanovení, upravující po dobu po účinnosti právního předpisu právní vztahy, vzniklé před jeho účinností a nelze z jejich právní úpravy konstatovat jejich retroaktivitu. Správce poplatku (příp. žalovaný) také řádně a zcela zákonně postupoval při vyměření tohoto poplatku na základě výše uvedených vyhlášek a nelze v jeho rozhodnutí v tomto ohledu spatřovat cokoli nezákonného. Krajský soud také musí konstatovat, že článek 6 ve větě druhé a třetí vyhlášky č. 21/2010 (obdobně je pak stanoveno ve vyhlášce č. 9/2010) stanoví jasná a logická pravidla pro výpočet poplatku za zařízení povolené jen po část zpoplatněného období. Základem pro výpočet je počet kalendářních dní v příslušném roce. V roce 2011 bylo celkem 365 dní a sazba poplatku byla 5.000 Kč za 3 měsíce (tzn. 20 000 Kč za 12 měsíců). Z tohoto důvodu denní sazba činila 20.000/365 (obdobný výpočet se pak použije také pro kalendářní rok 2010 – viz vyhláška č. 9/2010). Podstatné je, že tato sazba je po celý rok neměnná, její výše tedy nezávisí na tom, v kterém čtvrtletí došlo ke vzniku či zániku příslušného povolení. Žalovaný (resp. správce poplatku) toto pravidlo aplikovali zcela v souladu s těmito vyhláškami. Zdejší soud dále konstatuje, že je z platebních výměrů, příp. napadeného rozhodnutí, naprosto dostatečně seznatelné vymezení okamžiku vzniku poplatkové povinnosti ve vztahu k jednotlivým zpoplatněným koncovým terminálům a DTHZ. Správce poplatku (příp. žalovaný) tak učinil formou přehledné tabulky „výpočet místního poplatku“ ve svém rozhodnutí. Žalovaný pak toto také řádně odůvodnil v napadeném rozhodnutí a s jeho závěry se zdejší soud zcela ztotožňuje a na tyto dílčí závěry stran této žalobní námitky odkazuje na vypořádání, jak provedl žalovaný, v napadeném rozhodnutí, které je po věcné stránce zcela souladné s právním názorem zdejšího soudu. Krajský soud tedy uzavírá, že má z předložené spisové dokumentace za jednoznačně prokázané, že ve všech nyní řešených případech vznikla žalobci poplatková povinnost dle předmětných zákonných ustanovení a dle obecně závazných vyhlášek statutárního města Brna č. 9/2010 a č. 21/2010, tato byla zákonně a zcela přezkoumatelně odůvodněna a uvedená žalobní námitka je tedy nedůvodná.

Sankční navýšení místního poplatku

[37] Žalobce je dále přesvědčen, že správce poplatku a následně i žalovaný nedostatečně odůvodnili sankční navýšení místního poplatku a je to tak v rozporu s požadavky právních předpisů a judikatury Nejvyššího správního soudu. Platební výměr byl podle žalobce vydán, aniž by byly splněny zákonem stanovené podmínky pro sankční navýšení místního poplatku, jelikož žalobce včas splnil ohlašovací povinnost. Žalobce považuje sankci za zjevně nepřiměřenou a nezákonnou.

[38] Soud na tomto místě upozorňuje, že správce poplatku měl možnost nezaplacenou část poplatku navýšit okamžitě bez poskytnutí dodatečné lhůty pro splnění poplatkové povinnosti. V případě, že žalobce i nadále setrval na svém právním názoru a předmětný místní poplatek nezaplatil ani v dodatečné lhůtě, vědomě se tak vystavil možnosti sankčního navýšení nezaplacené části poplatku až na trojnásobek. Důvody, které žalobce vedly k postupu, při kterém nedodržel lhůtu splatnosti místního poplatku, nejsou relevantní, neboť žalobce je vázán při své podnikatelské činnosti platnými právními předpisy, tedy konkrétně zákonem o místních poplatcích a dále ustanoveními obecně závazné vyhlášky, a to i v případě, že má o oprávněnosti uložených povinností závažné pochybnosti. Žalobce byl srozuměn s možným postupem správce poplatku vedoucím ke zvýšení místního poplatku až na jeho trojnásobek. Za daných okolností je podle názoru soudu legitimní navýšení místního poplatku.

[39] Zdejší soud uvádí, že žalobce sice splnil ohlašovací povinnost a na základě tohoto ohlášení odvedl místní poplatky. Následně pak správce poplatku zjistil, že ohlášení žalobce bylo neúplné a poplatky tak nebyly zaplacen ve správné výši. Podle § 11 odst. 1 zákona o místních poplatcích nebudou-li poplatky zaplacený (odvedeny) včas nebo ve správné výši, vyměří obec poplatek platebním výměrem. Včas nezaplacené (neodvedené) poplatky nebo jejich nezaplacenou (neodvedenou) část může obec zvýšit až na trojnásobek (§ 11 odst. 3 tohoto zákona). Vyhlášky č. 9/2010 a č. 21/2010 pak stanovily lhůtu pro zaplacení místního poplatku. Z uvedených ustanovení vyplývá, že pokud správce poplatku zjistí, že poplatek nebyl odveden ve správné výši, může přistoupit k sankčnímu navýšení nezaplacené části poplatku až na trojnásobek. Z řízení před správcem poplatku, jakož i žalovaným je zřejmé, že byl poplatník veden k řádnému splnění poplatkové povinnosti. To, že k tomuto postupu poplatníka vedla skutečnost, že zastával odlišný právní názor, je v dané věci z hlediska zákonnosti udělené sankce irelevantní.

[40] Soud tedy průběžně shrnuje, že tvrzení žalobce, že nebyly splněny podmínky pro sankční navýšení místního poplatku, je nesprávné. Zákon o místních poplatcích stanoví pro možnost navýšit místní poplatek až na trojnásobek pouze předpoklad, že místní poplatek není zaplacen včas. Lhůtu pro zaplacení místního poplatku pak stanoví obec v obecně závazné vyhlášce (v daném případě č. 9/2010 a č. 21/2010). Pokud tedy nebyl místní poplatek žalobcem uhrazen ve lhůtách stanovených vyhláškami, což nebyl, nebyl poplatek zaplacen včas a s ohledem na vše výše uvedené, tedy měl správce poplatku zákonnou možnost sankčně zvýšit místní poplatek až na trojnásobek.

[41] Nicméně zdejší soud musel hodnotit také odůvodnění a přiměřenost dané sankce ve výši 2,25 násobku vyměřeného poplatku. Při tomto hodnocení pak vycházel z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 5. 2014, č. j. 9 Afs 68/2013-75 a věc posoudil následovně.

[42] K námitce nepřiměřenosti uložené sankce krajský soud uvádí, že navýšení poplatku podle ustanovení § 11 zákona o místních poplatcích představuje rozhodnutí založené na volné správní úvaze správního orgánu, neboť je zde dána pouze možnost správního orgánu rozhodnout o zvýšení, bez dalších zákonem stanovených konkrétních omezení. Nicméně i takové rozhodnutí musí být postaveno na racionálních důvodech, pro které správce poplatku k uložení předmětného navýšení přistoupil. Je věcí správního orgánu, jaká kritéria pro své rozhodnutí zvolí, podstatné je, aby důvody správního orgánu byly transparentní a z rozhodnutí

jednoznačně seznatelné a to tak, aby úvahy správního orgánu mohly být posléze případně předmětem soudního přezkumu z hlediska předkročení mezi libovůle.

[43] V této souvislosti lze poukázat kupříkladu na rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 25. 5. 1998, č. j. 6 A 168/95-15, ve kterém je uvedeno, že „*tam, kde rozhodnutí je vydáno na základě zákonem povolené volné úvahy, je povinností správního orgánu volné úvahy užít, to je zabývat se všemi hledisky, které zákon jako premisy takové úvahy stanoví, opatřit si za tím účelem potřebné důkazní prostředky, provést jimi důkazy, vyvodit z těchto důkazů skutková a právní zjištění a poté správním uvážením, nicméně při respektování smyslu a účelu zákona a v souladu s pravidly logického usuzování, dospět k rozhodnutí*“.

[44] Přestože zákon o místních poplatcích neobsahuje žádná kritéria, která by byl správní orgán povinen při své úvaze o navýšení poplatku zohlednit, nezbavuje tato skutečnost správní orgán povinnosti řádně odůvodnit, proč k navýšení přistoupil, včetně důvodů, které ho vedly ke stanovení výsledné částky. Sankční platební výměr vydaný správcem poplatku sice obsahuje stručné konstatování, že k navýšení poplatku bylo přistoupeno z důvodu, že místní poplatek nebyl ani po upozornění uhrazen, nicméně zcela v něm absentuje úvaha, jakým způsobem dospěl správce poplatku ke stanovení jeho výše. Zejména za situace, kdy správce poplatku ze zákonem stanoveného sankčního rozmezí uložil navýšení poplatku v horní polovině možné sazby (2,25 násobek), se nelze spokojit s pouhým konstatováním správce poplatku, že navýšení bylo stanoveno s ohledem na jednání s poplatníkem a po předchozím upozornění. Uvedené pochybení nezhojil ani žalovaný. Je nutné zdůraznit, že krom uvážení správního orgánu spočívajícího v samotném uložení či neuložení sankce je třeba také podrobit správnímu uvážení volbu její výše. V rozhodnutí bylo na místě, aby se správce poplatku zabýval konkrétními okolnostmi vzniku nedoplatku a řádně uložení navýšení poplatku a jeho výše odůvodnil. V této části tak krajský soud shledal **žalobu důvodnou** dle ustanovení § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

[45] Je nutné přihlédnout k tomu, že definice pojmu „jiné technické herní zařízení“ a otázka vyměřování posuzovaného poplatku a s tím spojená možnost případné obrany v případě nesouhlasu poplatníka s poplatkovou povinností způsobuje v praxi nemalé výkladové problémy a jsou pravidelným předmětem přezkumu správních soudů.

[46] Výše uvedené okolnosti správní orgány při odůvodnění provedeného navýšení zcela pominuly, resp. jakákoliv přezkoumatelná úvaha o výši navýšení, ke kterému v posuzovaném případě přikročily, v jejich rozhodnutích chybí. Jednou ze základních povinností správce poplatku je šetřit práva a právem chráněné zájmy poplatníků (§ 5 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád). Mezi tyto chráněné zájmy patří též ochrana vlastnictví a ochrana důvěry jednotlivce v právo (součást principu právního státu), tedy ústavně chráněné hodnoty. Stejně tak tato práva musí brát v úvahu i soudy, neboť dle čl. 4 Ústavy jsou základní práva a svobody pod ochranou soudní moci. V demokratickém právním státě nemůže být zájem na vybrání co možná nejvyššího poplatku samoučelný, ale musí v konečném důsledku respektovat základní ústavní příkazy. Ve věci žalobce tedy bylo na místě, aby správce poplatku zohlednil konkrétní skutkové a právní okolnosti věci a tyto úvahy promítl do odůvodnění navýšení poplatku a vše toto řádně a velmi důsledně odůvodnil, což učiní v navazujícím správním řízení po tomto zrušujícím rozsudku.

Splatnost místního poplatku a rozpor výroku napadeného rozhodnutí s daňovým řádem

[47] K otázce splatnosti soud poukazuje na ustanovení § 14 odst. 2 zákona o místních poplatcích, podle kterého poplatky zavede obec obecně závaznou vyhláškou, ve které upraví podrobnosti jejich vybírání, zejména stanoví konkrétní sazbu poplatku, vznik a zánik poplatkové povinnosti, lhůty pro plnění ohlašovací povinnosti, splatnost, úlevy a případné osvobození od poplatků. U poplatku za užívání veřejného prostranství určí místa, která v obci podléhají poplatku za užívání veřejného prostranství. Zákon tedy předpokládá, že obec sama vyhláškou upraví pravidla pro určování splatnosti místních poplatků.

[48] Splatnost místního poplatku za výherní hrací přístroje nebo jiná technická herní zařízení pak upravuje čl. 7 vyhlášky č. 21/2010 (obdobně pak vyhláška č. 9/2010), podle kterého při povolení provozu výherního hracího přístroje nebo při povolení jiného technického herního zařízení Ministerstvem financí na dobu nejdéle 3 měsíců, je poplatek splatný nejpozději do 15 dnů ode dne vzniku poplatkové povinnosti. Při povolení provozu výherního hracího přístroje nebo při povolení jiného technického herního zařízení Ministerstvem financí na dobu 6 měsíců, je poplatek splatný ve dvou splátkách, vždy k prvnímu dni příslušného čtvrtletí. Při povolení provozu výherního hracího přístroje nebo při povolení jiného technického herního zařízení Ministerstvem financí na kalendářní rok nebo více let, je poplatek splatný ve 4 splátkách příslušného kalendářního roku, vždy k prvnímu dni příslušného čtvrtletí. Poslední odstavec pak stanoví, že poplatek lze uhradit dopředu nejvýše na dobu jednoho roku. Soud se tedy s námitkou, týkající se splatnosti neztotožnil.

[49] **Důvodnou soud ovšem shledal námitku**, že správce místního poplatku doměřil nedoplatek, ačkoli správně měl místní poplatek vyměřit. Vyměřením daně se totiž rozumí zjištění základu místního poplatku a následně jeho stanovení v celé jeho výši, tak jak uváděl žalobce.

[50] Podle ustanovení § 11 odst. 1 zákona o místních poplatcích nebudou-li poplatky zaplacený poplatníkem včas nebo ve správné výši, vyměří mu obecní úřad poplatek platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem. Úprava postupu pro vyměření je potom obsažena v ustanovení § 139 a násl. daňového řádu. Od této právní úpravy je třeba ovšem odlišovat právní úpravu doměřování daně v ustanovení § 141 a násl. daňového řádu. Při doměření daně dochází k následnému, dodatečnému doměření daně, tj. jakémukoli dalšímu než prvnímu vyměření daně.

[51] S ohledem na výše zmíněná ustanovení zákona o místních poplatcích a daňového řádu je správce poplatku povinen v rozhodnutí vyměřit celý místní poplatek za rozhodné období s tím, že v tomto rozhodnutí vyznačí rozdíl mezi tvrzeným a vyměřeným místním poplatkem, přičemž dále stanoví poplatníkovi náhradní lhůtu splatnosti tohoto rozdílu s ohledem na ustanovení § 139 odst. 3 daňového řádu.

[52] Platebním výměrem původně vyměřil správce poplatku místní poplatek po navýšení 2,25x ve výši 390.272 Kč (resp. 698.855 Kč v případě druhého platebního výměru). Žalovaný ovšem výrok správce poplatku změnil tak, že částku 390.272 Kč nahradil částkou 280.703 Kč (resp. částku 698.855 Kč nahradil částkou 530.228 Kč v případě druhého platebního výměru), z toho důvodu, že mj. zohlednil již dříve uhrazené místní poplatky za CLS (a za ST030-02).

[53] Kvůli postupu žalovaného ovšem k vyměření celé částky poplatku vlastně nikdy nedošlo, neboť byl „vyměřen“ fakticky pouze nedoplatek. Zvolený postup žalovaného tak učinil platební výměry zmatečné a nezákonné.

[54] K této problematice se vyjádřil také Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí ze dne 14. 6. 2013, č. j. 2 Afs 29/2013-34, kde uvedl, že „*úvahy nad předmětem poplatku mají dosah i na případné posouzení, zda je daný platební výměr platebním výměrem zcela novým (řádným), zpoplatňujícím dosud nezpлатněné VLT, či zda se jedná o platební výměr dodatečný, ve smyslu § 46 odst. 7 zákona o správě daní a poplatků (nyní § 143 daňového řádu), v němž správce daně místní poplatek koriguje ve vztahu k již vyměřeným místním poplatkům. V návaznosti na výše uvedené pojetí dospívá Nejvyšší správní soud k závěru, že dodatečný platební výměr nedostál požadavkům určitosti a srozumitelnosti, pokud alespoň v jeho odůvodnění nebyla specifikována jednotlivá zpoplatňovaná JTHZ; pouhé konstatování, že důvodem doměření je (bližší nespecifikované) sdělení Ministerstva financí o vyšším počtu povolených JTHZ, než stěžovatel správci poplatku deklaroval, je zcela bezobsažné. Proto bylo na místě, aby krajský soud z těchto důvodů rozhodnutí žalovaného (případně i dodatečný platební výměr) zrušil. Pokud tak neučinil, jedná se o pochybení, na které dopadá kasační důvod uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.*“

[55] Výrokem napadeného rozhodnutí tak nebyla vůbec stanovena žalobci celková poplatková povinnost ve správné výši za předmětné období, čili nebylo skutečně uvedeno a na jisto postaveno, kolik předmětný poplatek za příslušné poplatkové období vlastně činí, tedy jak velkou má žalobce poplatkovou povinnost – žalovaný se tedy dopustil této závažné vady, kterou způsobil nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Soud proto rozhodnutí bez nařízení jednání zrušil podle ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť výrok rozhodnutí je v rozporu s odůvodněním, což činí rozhodnutí nepřezkoumatelným pro nesrozumitelnost.

V. Shrnutí a náklady řízení

[56] Po provedeném řízení soud shledal, že rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost nebo nedostatek důvodů rozhodnutí, a proto, že vyžaduje zásadní doplnění, a proto jej dle ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V něm žalovaný rozhodne vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.) – zejména v bodech [44] až [46] a [55] tohoto rozsudku.

[57] Výrok o náhradě nákladů řízení ve vztahu mezi účastníky je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 věta první s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníku, který ve věci úspěch neměl. Jelikož byl úspěšný žalobce zastoupen advokátem, tak mu přísluší právo na náhradu nákladů řízení dle Vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění k datu podání jednotlivých podání (§ 15 advokátního tarifu), které představuje odměna za právní zastoupení advokátem (tarifní hodnota dle § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu ve znění účinném do 31. 12. 2013), a to za 3 úkony právní služby dle § 11 odst. 1 advokátního tarifu (převzetí zastoupení, žaloba a replika) a 3x režijní paušál dle § 13 advokátního tarifu, celkově ve výši vyčíslené na částku 10.200 Kč bez DPH, tj. 12.342 Kč s DPH, a dále pak zaplacený soudní poplatek ve výši

3.000 Kč. Vše tedy celkem vyčísleno na částku 15.342 Kč, kterou je žalovaný povinen zaplatit žalobci v soudem stanovené třicetidenní lhůtě.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 13. května 2015

JUDr. Jaroslava Skoumalová
předsedkyně senátu